

Oppdatert mandat for Kraftløftet

Trepartssamarbeid om økt kraft- og nettilgang

Publisert 10. august 2026

Historikk og mandat

22. mars 2023 ble regjeringen, LO, og NHO enige om å starte trepartssamarbeidet om Kraftløftet. Det ble utarbeidet et felles mandat, forankret hos Olje- og energiministeren, LO-leder og NHO-leder, med siktemål frem mot 2030.

Formålet for Kraftløftet er samarbeid om tiltak, mobilisering og nye grep som sikrer tilstrekkelig tilgang på fornybar kraft til konkurransedyktige priser for næringsliv og forbrukere i Norge mot 2030. Innsatsen skal rettes mot tiltak for økt kraftutbygging (vann-, vind- og solkraft), -utbygging og forsterking av kraftnettet, og energieffektivisering.

NHO, LO og regjeringen er enige om å oppdatere mandatet for trepartssamarbeidet om Kraftløftet for arbeidet ut denne stortingsperioden. Energidepartementet vil også involvere NFD, KLD og KDD i trepartssamarbeidet om Kraftløftet når det er hensiktsmessig.

Hvorfor:

Utbygging av ny kraft og nytt nett er omfattende prosesser som tar lang tid og møter mye motstand. Etter at man stanset behandlingen av vindkraftkonsesjoner i 2019, ble det åpnet for å behandle disse igjen i 2021 da med en forutsetning om at kommunene skulle samtykke i konsesjonsbehandlingen. Det er lange prosesser, og fremdeles er det ikke gitt noen nye konsesjoner til utbygging av vindkraft på land. Behovet for økt kraft- og nettilgang er økende, og hoveddriveren er datasenternæringen som nå viser seg sterkt i listen over reservasjoner i nettet og i køen av forespørsler om nettilknytning, ved siden av industri, transport, hydrogen, sokkelen og alminnelig forsyning. Summen av alle reservasjoner og forespørsler om krafttilgang overgår kapasiteten i kraftsystemet. I Nord Norge nord for Svartisen har Statnett innført stopp i alle nye reservasjoner over 5 MW.

Selv om det nå investeres rekord-mye i oppgradering av vannkraft og nettutbygging, -og ligger flere nye prosjekter til konsesjonsbehandling, er det lite ny produksjon i vente frem mot 2030. Fremover er det spesielt vindkraft på land, i tillegg til havvind, solkraft og noe vannkraft, som kan bidra til økt kraftproduksjon, og som igjen kan utløse investeringer i industri og næringsliv. Økt kraftproduksjon vil også bidra til mer stabile og lavere priser for industri, næringsliv og husholdninger. Nettkapasiteten er sprengt mange steder i landet. Det er stort behov for å intensivere arbeidet med faktabasert kunnskapsdeling, bedre og raskere prosesser både for å bygge ut mer nett og mer kraft. Det må jobbes både lokalt, regionalt og sentralt for å øke aksepten for nye kraftfulle tiltak. Det offentlige ordskiftet om kraft er motsetningsfylt og fragmentert, og det er derfor viktig å finne sammen om felles tiltak og retning for kraft- og nettilgangen fremover.

Som en del av arbeidet skal partene sikre bred involvering gjennom lokalt og regionalt arbeid, og bidra til en konstruktiv og løsningsorientert offentlig samtale om kritiske tema for å styrke krafttilgangen i Norge. Arbeidsutvalget, bestående av statssekretær Marte Haabeth Grindaker fra ED og ressurser fra LO og NHO, koordinerer felles aktiviteter og samarbeid.

Aktiviteter

1. Bruke arbeidsutvalget til å drøfte konkrete forslag til tiltak og problemstillinger som er dagsaktuelle i energidebatten.

2. Regjeringen sikrer god dialog med partene, koordinering på tvers av departementer, og involvering av relevante offentlige myndighetsaktører som NVE, fylkeskommunene, Statsforvalter og kommunene.
3. LO og NHO forplikter seg til å.
 - a. Mobilisere landsforeninger og forbund i en felles innsats for å øke synligheten og påvirkningen i kraftdebatten og skape bevegelse og fremdrift.
 - b. Tydeliggjøre budskap og posisjoner i kraftpolitikken, og bidra med forslag til tiltak og grep som kan få fart i kraft- og nettutbygging og energieffektivisering
 - c. Mobilisere bedriftene og de ansatte til å bidra i den offentlige samtalen og meningsdannelsen om krafttilgang, og snakke om betydningen det har for konkurransekraft og arbeidsplasser.

Målbilde:

LO og NHO er enige om følgende målbilde for kraftpolitikken frem mot 2035:

- Styrke norsk konkurransekraft ved å legge bedre til rette for at man kan realisere prosjekter for mer fornybar energiproduksjon med mål om at det kan gis konsesjoner til å bygge ut 25–30 TWh ny fornybar kraft i Norge innen 2035.
- Vesentlig øke tempoet og investeringstakten i nettutbyggingen på alle nettnivå, for å øke kapasiteten i strømnettet, fjerne flaskehalser og sikre nettilknytning for bedriftene.
- Styrke innsatsen for energieffektivisering og økt forbrukerfleksibilitet i kraftsystemet. Stortingets mål om 10 TWh redusert strømforbruk i bygg innen 2030 må følges opp med tiltak, og det bør etablere en realistisk og langsiktig ambisjon for redusert energibruk frem mot 2035.
- Forenkle og forkorte prosessene knyttet til utbygging og fornying av kraft og nett
- Bidra til en god demokratisk debatt om kraft og nett og styrke lokal aksept.